

Squares

1. Patelnia (frying pan)

This place is characterized by temporariness and spatial clutter. Among other things are a pavilion with subway entrances, numerous stairs and a retaining wall with its underground entrance. Patelnia is a busy hub connecting transportation routes: streetcars, buses, underground rail and the Metro. Although this space has no official designation as a square, it acts as one, bustling with life, though it's not well kept and lacks smaller fixtures, benches and greenery. You could say it's a democratic place - you can come across a traveling church for the homeless, sign a petition, buy flowers or gloves, view a mural, listen to a seat drummer and take part in a demonstration. Or we'll simply meet na patelni (on the frying pan).

2. Defilad Square

Extreme emotions are associated with this place, which is much discussed. This square is the city's chronicler, recalling and shaping Warsaw's history and its present. Its importance is defined by the size and presence of the Palace of Culture and Science, and also by its daily life: cultural and artistic events, interesting venues (Bar Studio, Café Kulturalna, numerous theaters, the Kinoteka multiplex), the broken, greened piece

There is no such thing as a typical Warsaw city square, just as there is no single Warsaw. The capital's squares are diverse spaces, full of potential and flaws, allowing us to get to know the city from its surprising, non-ideal, subjective sides as well as to experience its everyday and festive life. We recommend a stroll through 11 of them.

of the main part of its space, beehives on the terraces, a bus parking lot, a memorial, a temporary food court and the nearby Swietokrzyski Park, where the young are so eager to sit. It's worth visiting the Defilad Square as it is now, with all its trappings and contrasts («concrete-mania,» «car-centrism,» spatial chaos), because it soon turns into a revitalized Central Square - another step in the process of defining Warsaw's urban character.

3. Europejski Square

Europejski Square This is the first square in Warsaw created by the developer to be used by the city residents. Small architecture and constant animation of this space encourage to spend time here, and the surface emphasizes the pedestrian character of the place. During a walk around the Wola district, it is worth visiting this square surrounded with skyscrapers climbing towards the clouds - Warsaw's «city».

4. Haller Square

This square across the river in Praga is worth visiting for many reasons. It is one of the greenest squares in Warsaw, surrounded by monumental architecture. Here you'll find cafes, the Pracownia Wschodnia art gallery, and the Multicultural Center, along with a friendly neighborhood spot: the brine-graduation tower. You can sit beside it or better yet stroll around it, preferably on a windy, sunny day.

5. Grzybowski Square

This is one of Warsaw's most beloved squares. Urban furniture, greenery, water and pedestrian space give this place an intimate character. Thanks to its diverse and picturesque landscape and its proximity to eateries,

the square is a tourist attraction, yet a low-key, everyday space.

6. Konstytucji Square

Sculpted according to socrealist doctrine, today it unfortunately serves as a large parking lot. This unpleasant fact may be offset at least a little by the square's beauty, especially when you look up: you'll find multicolored mosaics on cloister vaults in buildings No. 5 and 6 and neon signs including the renovated Volleyball Player, lit up through the evening. There are numerous restaurants, and a few steps away is Warsaw's oldest public library on Koszykowa Street.

7. Bankowy Square

Another Warsaw square dominated by its transportation function. The city- and provincial-government headquarters and buildings of great historical and architectural value are located here, as well as cafes and restaurants. We recommend viewing it from the fantastic attraction-filled City Sports Square Ratusz Arsenal, and then skip over to Muranów Cinema.

8. Zbawiciela Square

The most bustling and lively square in Warsaw. Thanks to

its varied restaurants, clubs and cafes with gardens, and also its scale and star-shaped structure, you can enjoy other people and city life here.

including the renovated Volleyball Player, lit up through the evening. There are numerous restaurants, and a few steps away is Warsaw's oldest public library on Koszykowa Street.

9. Trzech Krzyży Square

A square full of examples of superb architecture from different periods of the city's development, today it's reduced mainly to the transportation-hub role. In springtime here you can smell the beautiful scent of magnolias. Since the 1990s, a skateboard spot has been located under the Witos monument.

10. Piłsudski Square

A vast, monumental square of symbolic, historical and architectural value. State ceremonies are held here, and military parades, and tourists stroll the space on a daily basis. It lacks functions that could give the square other characteristics than being representative. Note the Tomb of the Unknown Soldier and the Metropolitan building with a patio fountain.

11. Willson Square

Be sure to arrive here by subway! The Wilson

Square station in 2008 was recognized by an international council of experts as the most beautiful in the world! Nearby is the entrance to Stefan Żeromski Park with Fort Sokolnicki and the Wisła Cinema. Take a stroll through the streets of charming Żoliborz, where you will find popular cafes and restaurants.

About the Author:

Aleksandra Litorowicz: president of the Puszka Foundation, cultural-studies scholar, researcher, curator, academic lecturer (SWPS University and the Academy of Fine Arts in Warsaw). Creator of the FUTUWAWA competition for the Warsaw of the future, the Puszka.waw.pl website with Warsaw street art and art in public spaces and the educational website sztukapubliczna.pl.

FAJNA WARSZAWA - consists of 15 maps inviting you to discover Warsaw: alternative places of art and culture, park spaces, banks of the Vistula River, architecture, outdoor gyms and skate parks.

Realization: Bęc Zmiana Foundation in cooperation with the Museum of Warsaw, the Museum of Wola and the Praga Museum, the Puszka Foundation, the Centrum Architektury Foundation and the National Institute of Architecture and Urban Planning

Project financed by the City of Warsaw

Online Map:

Площі

1. Пательня

Це місце характеризується тимчасовістю і просторовим безладом - зокрема, тут знаходяться павільйон із входами в метро, численні сходи, і підпірна стіна з входом до підземного пішохідного переходу. Жвава розв'язка, що з'єднує транспортні маршрути: трамваї, автобуси, підземну залізницю та метро. Простір, адміністративно не позначений як площа, але діючий як площа, нерепрезентативний, але жвавий, хоча і позбавлений малої архітектури, лавок і зелені. Демократичне місце - тут ми натрапимо на пересувний костел для бездомних, підпишемо петицію, купимо квіти або рукавички, побачимо мурал, послухаємо гру на стільцях і візьмемо участь у демонстрації. Або просто призначимо зустріч «на пательні».

2. Площа Дефіляд

Площа крайніх емоцій, яку обговорюють і ставлять під сумнів знову і знову. Площа - літописець міста, що пам'ятає і формує історію та сьогодення Варшави. Її визначають не лише розміри та наявність Палацу культури і науки, але й повсякденне життя - культурні та мистецькі заходи, цікаві заклади (Бар Студіо, Кафе Культурна, численні театри, КІНОТЕКА), озеленений шматок центральної ділянки, вулики на терасах,

Немає такого поняття, як типова варшавська міська площа, так само, як немає єдиної Варшави. Площі столиці, просторово різноманітні, сповнені потенціалів і вад, дозволяють нам пізнати місто не/ідеальне, суб'єктивне, несподіване, а також відчутти його буденність і святковість. Пропонуємо прогулятися 11-ма з них.

автобусна парковка, місце пам'яті, тимчасова гастрономія, неподалік Свентокшиський парк, який так залюбки відвідує молодь. Варто відвідати площу такою, якою вона є зараз, з усіма її атрибутами та контрастами (бетонізація, автомобілізація, просторовий хаос), адже незабаром вона перетвориться на ревіталізовану Центральну площу - наступний виток у визначенні містобудування Варшави.

3. Європейська площа

Перша площа у Варшаві, створена забудовником і віддана у користування мешканцям міста. Мала архітектура та постійна анімація цього простору спонукає людей проводити тут час, а дорожній одяг підкреслює пішохідний характер місця. Сюди варто навідатися під час прогулянки хмарочосним районом Воля, діловим «містом» Варшави.

4. Площа Галлера

Площа варшавського району Прага, яку варто відвідати з багатьох причин: це одна з найзеленіших площ Варшави, оточена монументальною архітектурою. Тут можна знайти кав'ярні, художню галерею Східна майстерня, Мультикультурний центр, а також привітне сусідське місце - соляну градірню. Поблизу неї можна посидіти, а ще краще прогулятися, бажано у вітряний і сонячний день.

5. Площа Гжибовська

Найулюбленіша площа варшав'ян. Міські меблі, зелень, вода та пішохідний простір надають цьому місцю камерний характер. Завдяки своєму різноманітному і мальовничому

пейзажу та близькості до закладів харчування, площа є привабливою для туристів і водночас камерним, повсякденним місцем.

6. Банкова площа

Ще одна варшавська площа, яка домінує своєю транспортною функцією. Водночас, це осередок міської та воєводської влади і місце з великим потенціалом - тут знаходяться будівлі, що мають велику історичну та архітектурну цінність, кав'ярні та ресторани. Рекомендуємо споглядати її з фантастичного, багатофункціонального скверу міських видів спорту Ратуш Арсенал, а потім завітати до кінотеатру Муранов.

7. Площа Спасителя

Найбільш галаслива та жвава площа у Варшаві. Анімаційним фактором є насамперед ресторани, клуби та кав'ярні зі своїми терасами, а також її масштабність і зіркоподібна структура - тут можна побачити іншу людину та міське життя.

8. Площа Конституції

Висічена за доктриною соцреалізму, сьогодні, на жаль, служить великою автостоянкою. Цей прикрий факт можна хоч трохи компенсувати її красою, особливо якщо поглянути вгору - на склепіннях клуа-

трів в будівлях номер 5 і 6 можна побачити різнокольорову мозаїку, а ввечері тут підсвічуються неонові вивіски, зокрема і оновлена «Волейболістка». Також тут є численні ресторани, а всього за кілька кроків - найстаріша варшавська публічна бібліотека на вулиці Кошиковій.

9. Площа Трьох Хрестів

Площа, сповнена прикладів величної архітектури з різних епох розвитку міста, на сьогоднішній день в основному зведена до ролі транспортного вузла. Навесні тут гарно пахнуть магнолії. З 90-х років під пам'ятником Вітосу знаходиться скейт-спот.

10. Площа Пілсудського

Монументальна, простора площа, що має символічне, історичне та архітектурне значення. Тут відбуваються державні урочистості, проходять військові паради, щодня прогулюються туристи. Бракує функцій, які могли б надати площі характер, інший, ніж репрезентативний. Зверни увагу на могилу Невідомого солдата та будівлю Метрополітан з фонтаном у внутрішньому дворіку.

11. Площа Вільсона

Дістатися до цієї площі можна на метро - станція площа

Вільсона в 2008 році була визнана міжнародною радою експертів найкрасивішою в світі! Центр площі недоступний, але є вхід до парку Стефана Жеромського з Фортом Сокольницького та кінотеатром «Вісла». Це гарне місце для подальшого вивчення чарівного району Жолібож, де на прилеглих вулицях розташовані улюблені кав'ярні та ресторани.

Про авторку

Олександра Літорович - культурологиня, президентка Фонду Puszka, дослідниця вуличного мистецтва та мистецтва у публічному просторі Puszka. waw.pl

FAJNA WARSZAWA - це 12 карт, які запрошують молодих мешканців відкрити для себе Варшаву: альтернативні місця мистецтва та культури, паркові зони, береги річки Вісли, архітектура, вуличні спортивні тренажери та скейт-парки.

Реалізація: Музей Варшави, Музей Волі та Музей Праги у співпраці з Фондом Bęc Zmiana, Фондом Puszka, Фондом Центр Архітектури та Національним Інститутом Архітектури та Урбаністики.

Проект фінансується містом Варшава

Mania online.

Place

1. Patelnia

To miejsce cechuje tymczasowość i przestrzenny bałagan. Znajdują się tu m.in. pawilon z wejściami do metra, liczne schody i ściana oporowa z wejściem do podziemi. To ruchliwy węzeł łączący trasy komunikacyjne: tramwaje, autobusy, kolejkę podziemną i metro. Mimo że ta przestrzeń nie została oficjalnie wyznaczona jako plac, to działa jak plac, tętni życiem, choć jest niereprezentacyjna i brak tu małej architektury, ławek i zieleni. Można powiedzieć, że to miejsce demokratyczne - natrafimy tu na wędrowny kościół dla bezdomnych, podpiszemy petycję, kupimy kwiaty lub rękawiczki, obejrzymy mural, posłuchamy gry na krzesłach i weźmiemy udział w demonstracji. Albo po prostu umówimy się „na patelnię”.

2. Plac Defilad

Z tym miejscem wiążą się skrajne emocje, wciąż się o nim dyskutuje. Ten plac to kronikarz miasta, pamiętający i kształtujący historię i teraźniejszość Warszawy. Jego znaczenie określa wielkość i obecność Pałacu Kultury i Nauki, ale też życie codzienne - wydarzenia kulturalne i artystyczne, ciekawe miejsca (Bar Studio, Cafe Kulturalna, liczne teatry, Kinoteka), zerwany i zazieleniony kawałek płyty głównej, ule na tarasach, parking autobusowy, miejsce pamięci, tymczasowa

Nie ma czegoś takiego jak typowy warszawski plac miejski, tak jak nie ma jednej Warszawy. Place stolicy to przestrzenie zróżnicowane, pełne potencjałów i wad, pozwalające nam poznać miasto nieidealne, subiektywne, zaskakujące, a także doświadczyć jego codzienności i odświętności. Proponujemy przechadzkę po 11 z nich.

gastronomia, pobliski park Świętokrzyski, w którym tak chętnie przesiadują młodzi ludzie. Warto odwiedzać plac takim, jaki teraz jest, z wszystkimi jego przywarami i kontrastami („betonoza”, „samochodoza”, chaos przestrzenny), bo już niedługo zmieni się w zrewitalizowany plac Centralny - kolejną odstonę definiowania się miejskości w Warszawie.

3. Plac Europejski

To pierwszy oddany w użytkowanie mieszkańcom miasta plac w Warszawie stworzony przez dewelopera. Mała architektura i stała animacja tej przestrzeni zachęcają do spędzania tu czasu, a nawierzchnia podkreśla pieszy charakter miejsca. Warto w ramach spaceru po dzielnicy Wola zwiedzić to miejsce ze wspinającymi się ku chmurom wieżowcami, czyli warszawskie biznesowe „city”.

4. Plac Hallera

Praski plac warto odwiedzić z wielu powodów. To jeden z najbardziej zielonych placów warszawskich, otoczony monumentalną architekturą. Znajdziesz tu kawiarnie, galerię sztuki Pracownia Wschodnia, Centrum Wielokulturowe, a także przyjazne miejsce sąsiedzkie, czyli tętniącą solankową. Możesz przy niej posiedzieć albo, jeszcze lepiej, pospacerować wokół niej, najlepiej w wietrzny i słoneczny dzień.

5. Plac Grzybowski

To jeden z najbardziej lubianych przez warszawiaków plac. Meble miejskie, zieleń, woda i przestrzeń pieszczą nadają temu miejscu kameralny charakter. Dzięki różnorodnemu i malowniczym pejzażowi oraz sąsiedztwu lokali

gastronomicznych plac jest miejscem atrakcyjnym turystycznie, a jednocześnie kameralnym, codziennym.

6. Plac Bankowy

Kolejny warszawski plac zdominowany przez funkcję transportową. Tu mieszczą się siedziby władz miasta i województwa oraz budynki o dużej wartości historyczno-architektonicznej, funkcjonują też kawiarnie i restauracje. Polecamy popatrzeć na niego z fantastycznego i oferującego wiele atrakcji Skweru Sportów Miejskich Ratusz Arsenal, a potem skoczyć do kina Muranów.

6. Plac Zbawiciela

Najbardziej gwarncy i żywy plac w Warszawie. Dzięki licznym restauracjom, klubom i kawiarniom z ogródkami, ale też jego skali i gwiazdzistej strukturze, widać tu drugiego człowieka i życie miejskie.

8. Plac Konstytucji

Wyrzeźbiony zgodnie z socrealistyczną doktryną, dziś służy niestety za wielki parking. Ten przykry fakt może choć trochę zniwelować uroda placu, szczególnie kiedy spojrzysz w górę: na sklepieniach krużganków w budynkach nr 5 i 6 znajdziesz wielobarwną mozaikę, a wieczorową porą rozświetlają tu neony,

w tym odnowiona „Siatkarka”. Są tu też liczne restauracje, a parę kroków dalej - najstarsza warszawska Biblioteka Publiczna przy ul. Koszykowej.

6. Plac Trzech Krzyży

Plac pełen przykładów okazałej architektury różnych okresów rozwoju miasta, dziś zredukowany głównie do roli węzła komunikacyjnego. Wiosną pięknie pachną tu magnolie. Od lat 90. pod pomnikiem Witosa jest spot deskorolkowy.

10. Plac Piłsudskiego

Monumentalny, rozległy plac o wartości symbolicznej, historycznej i architektonicznej. Odbывают się tu uroczystości państwowe, defilują parady wojskowe, a na co dzień przechadzają się turyści. Brakuje funkcji, które mogłyby nadać placowi charakter inny niż reprezentacyjny. Zwróć uwagę na Grób Nieznanego Żołnierza oraz budynek Metropolitan z fontanną na patio.

11. Plac Wilsona

Koniecznien przyjedź tu metrem! Stacja „Plac Wilsona” w 2008 roku została przez międzynarodową radę ekspertów uznana za najpiękniejszą na świecie! W pobliżu znajduje się wejście do parku Stefana Żeromskiego oraz Fortem Sokolnickiego oraz

kino Wista. Przejdź się po ulicach urokliwego Żoliborza, na których znajdziesz lubiane kawiarnie i restauracje.

O Autorce

Aleksandra Litorowicz:
president of the Puszk Foundation, cultural-studies scholar, researcher, curator, academic lecturer (SWPS University and the Academy of Fine Arts in Warsaw).
Creator of the FUTUWAWA competition for the Warsaw of the future, the Puszk.
waw.pl website with Warsaw street art and art in public spaces and the educational website sztukapubliczna.pl.

FAJNA WARSZAWA - to 15 map zapraszających do odkrywania Warszawy: alternatywne miejsca sztuki i kultury, przestrzenie parkowe, brzegi rzeki Wisły, architektura, siłownie plenerowe i skateparki.

Realizacja: Fundacja Bęc Zmiana we współpracy z Muzeum Warszawy, Muzeum Woli i Muzeum Pragi, Fundacją Puszk, Fundacją Centrum Architektury oraz Narodowym Instytutem Architektury i Urbanistyki

Projekt finansowany przez m.st. Warszawa

Mapa online: